

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 530

Suomen Hopealinja Oy:n suunnattuun osakeantiin osallistuminen

TRE:7073/02.04.00/2020

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen kaupunki osallistuu Suomen Hopealinja Oy:n osakeantiin merkitsemällä osakkeita yhteensä 50 000 000 (50 miljoonaa) kappaletta ja maksaa niistä yhteensä 500 000 euroa osakeannin ehtojen mukaisesti.

Osakkeiden merkintähinta maksetaan kaupunginhallituksen osakkeisiin ja osuuksiin vuonna 2020 osoitetusta yhteisten erien investointivarauksesta.

Tampereen kaupunki ostaa tai vaihtoehtoisesti lunastaa muiden Suomen Hopealinja Oy:n osakkaiden osakkeet 0,01 eurolla/osake, yhteensä enintään 10 000 eurolla. Osakkeiden osto/lunastus maksetaan kaupunginhallituksen osakkeisiin ja osuuksiin vuonna 2021 osoitetusta yhteisten erien investointivarauksesta.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Suomen Hopealinja Oy:stä tulee osakeannin toteutumisen jälkeen Tampereen kaupungin tytäryhtiö.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Suomen Hopealinja Oy on Tampereen kaupungin osakkuusyhtiö. Kaupunki on yhtiön suurin yksittäinen omistaja 30,46 prosentin omistuksella. Yhtiön muita isompia omistajia ovat Hämeenlinnan kaupunki (20,11 %), Valkeakosken kaupunki (16,23 %), Akaan kaupunki (6,14 %), Lempäälän kunta (6,14 %), VR-Yhtymä Oy (5,94 %), Nokian kaupunki (4,42 %) ja Kangasalan kaupunki (4,38 %). Edellä mainitut osakkaat omistavat yhtiöstä yhteensä lähes 94 prosenttia, mutta tämän

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

lisäksi yhtiössä on noin 60 pienomistajaa. Yhtiön hajautunut omistusrakenne on osoittautunut vuosien saatossa monella tavoin ongelmalliseksi.

Suomen Hopealinja Oy:n liiketoiminta on ollut heikosti kannattavaa, lähinnä tappiollista. Vuosina 2015-2019 yhtiö on tehnyt voittoa ainoastaan vuonna 2019 ja silloinkin niukasti, 29 000 euroa. Vuosina 2015-2018 tilikauden tappio oli keskimäärin 282 000 euroa mikä suhteessa yhtiön vastaavalla ajanjaksolla noin 2 milj. euron vuosittaiseen liikevaihtoon on merkittävä. Yhtiö on ollut myös toiminnan laajuuteen nähden erittäin velkaantunut. Yhtiön rahoitukseen liittyvät ehdot eivät ole toteutuneet.

Koronakriisin täyteinen vuosi 2020 on yhtiön talouden kannalta katastrofi ja viimeisin ennuste tilikauden tuloksen osalta on 420 000 euroa tappiollinen. Yhtiö on tehnyt ilmoituksen oman pääoman menettämisestä. Yhtiön vaikea taloudellinen tilanne on konkretisoitunut omistajille syksyllä 2020. Omistajaohjausyksikkö on neuvotellut syksyn 2020 aikana yhtiön muiden suurempien omistajien kanssa hyvässä hengessä tilanteen ratkaisemisesta kestävällä tavalla. Pääasiallisena vaihtoehtona on ollut esillä yhden ns. ankkuriomistajan malli, jossa Tampereen kaupunki ottaisi omistuksellista ja pääomituksen kautta selkeää vetovastuuta ja saattaisi yhtiön liiketoiminnan poikkeuksellisen vaikean vaiheen yli.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto käsitteli yhtiön tilannetta 10.11.2020 ja päätti tehdä ehdollisen käteisostotarjouksen Suomen Hopealinja Oy:n osakkeiden ostamisesta Hämeenlinnan kaupungilta, Valkeakosken kaupungilta, Akaan kaupungilta, Lempäälän kunnalta, VR Yhtymä-Oy:ltä, Nokian kaupungilta ja Kangasalan kaupungilta. Ostotarjouksen ehtona oli, että Tampereen kaupunki saa yhteensä yli 90 prosenttia Suomen Hopealinja Oy:n osakkeista. Omistajaohjausyksikön saamien tietojen perusteella näyttää siltä, että ostotarjous ehtoineen on tulossa hyväksytyksi. Osakekaupat on tarkoitus tehdä mahdollisimman pian, todennäköisesti alkuvuonna 2021. Mikäli Tampereen kaupunki saa yli 90 prosenttia yhtiön osakkeista voidaan muiden osakkaiden osakkeet lunastaa osakeyhtiölain mukaisesti.

Suomen Hopealinja Oy:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 1,5 milj. euron osakeannin järjestämisestä lisäpääoman saamiseksi 20.10.2020. Osakeannissa tarjotaan yhteensä enintään 150 000 000 kappaletta uusia osakkeita. Osakkeiden merkintähinta on 0,01 euroa osakkeelta. Osakkeiden merkintähinta perustuu osakkeiden nimellisarvoon. Uusien osakkeiden merkintähinta merkitään osakepääoman korotukseksi. Merkintähinta on maksettava rahassa. Osakeannin merkintäaika päättyy 18.12.2020. Osakeannissa tarjottavien uusien osakkeiden lukumäärä on niin suuri verrattuna yhtiön nykyiseen kokonaisuusosakemäärään (61 106), että yhtiön uusi omistuspohja muotoutuu käytännössä täysin uusiksi osakeannin jälkeen mikäli yksi tai useampi omistaja merkitsee osakkeita.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupungin tekemän ostotarjouksen hyväksytyksi tuleminen on ollut epävarmaa ja omistajaohjauksyksikkö on neuvotellut yhtiön rahoittajapankin Nordean kanssa erilaisista vaihtoehdoista. Koska yhtiön omistus näyttää keskittyvän pankinkin näkökulmasta positiivisesti selkeästi yhdelle omistajalle, on akuutisti tarvittava pääomatarve arvioitu noin 500 000 euroksi. Koska muut suurimmat omistajat ovat myymässä nykyiset osakkeensa Tampereen kaupungille, eivätkä näillä näkymin osallistu osakeantiin, on Tampereen kaupungin kannettava neuvotellulla tavalla pääomitustarve yksin oletuksella, ettei runsaasta pienomistajajoukosta merkittävää pääomitusta tule.

Osakeantiin osallistuminen on Tampereen kaupungille selkeä taloudellinen riski, eikä yhtiön liiketoimintaan liittyvä epävarmuus ole poistumassa. Omistajaohjauksyksikön arvio on se, ettei yhtiöön aiemmin ja nyt esitettyjä taloudellisia panostuksia tulla todennäköisesti ainakaan aivan lähitulevaisuudessa saamaan takaisin. Pidemmälle tulevaisuuteen yhtiöllä on kuitenkin täysin realistiset mahdollisuudet kannattavaan toimintaan, jolloin osakkeiden arvo kasvaa. Yhtiön harjoittamalla liiketoiminnalla on myös positiivisia vaikutuksia kaupungin matkailu- ja elämäntuotantosektorille erityisesti Viikinsaaren liikennöinnin osalta.

Pankki edellyttää alustavissa kannanotoissaan, että osakeantivarjoista 50 prosentilla lyhennetään yhtiön velkaa pankille. Pankki edellyttää lisäksi, että yhtiön rahoitussopimus päivitetään vastaamaan uutta tilannetta, jossa sopijaosapuolina ovat Suomen Hopealinja Oy, Tampereen kaupunki ja Nordea. Uuden rahoitussopimuksen yksityiskohtainen sisältö ei ole vielä selvillä ja sen sisältö myöhemmin kun osakeannin ja osakekauppojen lopputulos selviää.

Tampereen kaupungin omistajastrateginen linjaus Suomen Hopealinja Oy:n omistuksen osalta on ollut osakkeiden myynti. Nyt esitetty osakeantiin osallistuminen ei muuta omistajastrategista linjausta. Tarkoituksena on edelleen löytää yhtiölle yksityinen omistaja heti kun liiketoiminta on jälleen kannattavaa ja osakkeille muodostuu riittävä arvo. Osakeannin kautta tuleva pääomitus mahdollistaa yhtiön liiketoiminnan jatkumisen ja luo edellytyksiä tuleville omistusjärjestelyille.

Vuoden 2020 talousarviossa kaupungin yhteisiin eriin on varattu 2,0 milj. euroa osakkeisiin ja osuuksiin kaupunginhallituksen käyttöön sen erillisten päätösten mukaan. Tästä summasta on 0,75 milj. euroa käytetty Hiedanranta Ky:n yhtiöpanokseen ja 0,4 milj. euroa Tullinkulman Työterveys Oy:n lainan konvertointiin svop-sijoitukseksi, sekä varattu 0,2 milj. euroa Suomi-rata Oy:n osakepääoman merkitsemiseen. Lisäksi marraskuussa kaupunginhallitus on päättänyt käyttää 0,025 milj. euroa Sakupe Oy:n osakkeiden ostoon ja 0,48 milj. euroa Tavase Oy:n osakkeiden ostoon. Näiden jälkeen jäljellä on noin 0,15 milj. euroa. Hiedanranta Ky:n yhtiöpanoksen vuonna 2020 toteutuvan palautuksen jälkeen investointivarausta on vapaana noin 0,9 milj. euroa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vuoden 2021 talousarviossa kaupungin yhteisiin eriin on varattu 2,0 milj. euron kohdentamaton summa osakkeisiin ja osuuksiin kaupunginhallituksen käyttöön sen erillisten päätösten mukaan.

Liitteet tulee käsitellä salaisina viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetyn lain 621/1999 24.1 §:n 20-kohdan perusteella.

Tiedoksi

Suomen Hopealinja Oy/Mari Vuorinen, Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Janne Salonen, Sami Suojanen

Liitteet

1 Kh 14.12.2020 Suomen Hopealinja Oy, osakeantiesitys

2 Kh 14.12.2020 Suomen Hopealinja Oy, saatekirje omistajille 24.11.2020

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 22.12.2020 www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 18.12.2020.

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Tampere
18.12.2020

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§530

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14-16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.